

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 173/2014-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. mája 2014 predbežne prerokoval sťažnosť P. J., zastúpeného advokátom JUDr. Ladislavom Ščurym, Advokátska kancelária, Mierová 1725, Čadca, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prerokovanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 25 Cb 28/2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť P. J. o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. februára 2014 doručená sťažnosť P. J. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prerokovanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných

slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 25 Cb 28/2011 (ďalej len „namietané konanie“).

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol:

„Ako navrhovateľ som podal na OS Bratislava I. návrh na vydanie platobného rozkazu o zaplatenie 5.500,- € s prísl. zo dňa 17.12.2010 proti odporcovi - spoločnosti TESCO STORES SR, a. s... Bratislava. ...

V predmetnom konaní bol vykonaný len jeden procesný úkon, a to výzva na vyjadrenie sa k vyjadreniu odporcu k návrhu na začatie konania zo dňa 6.12.2012, ktorú súd vykonal po dvoch rokoch od podania návrhu. Vzhľadom na to, že som uhradil súdny poplatok v kolkoch a nebol vytýčený termín pojednávania v predmetnej veci, súdu som zaslal urgenciu na vydanie platobného rozkazu zo dňa 26.3.2012. Do dnešného dňa som však na moju urgenciu nedostal žiadnu odpoveď a nebol ani len vytýčený termín pojednávania.

Predmetné konanie (súdny spor), ktorého predmetom je zaplatenie 5.500,- € s prísl., trvá už vyše 3 rokov. Od podania návrhu sa vo veci vôbec nekonalo a nebolo vydané žiadne meritórne rozhodnutie. Vzhľadom k tomu, že v predmetnej veci nebol k dnešnému dňu ani len vytýčený termín pojednávania, mám za to, že zo strany Okresného súdu Bratislava I došlo k neúmerným súdnym prieťahom v prejednávanej veci.

Vzhľadom na nečinnosť Okresného súdu Bratislava počas vyše 3 rokov od podania návrhu som podal i sťažnosť predsedovi Okresného súdu Bratislava I na prieťahy v konaní zo dňa 19.2.2013, na ktorú mi však predseda súdu do dnešného dňa neodpovedal, čím porušil svoju zákonnú povinnosť v zmysle ust. § 65 ods. 1 zákona o súdoch, v ktorom je zakotvená zákonná lehota 30 dní na vybavenie sťažnosti odo dňa jej doručenia orgánu príslušnému na jej vybavenie. Z uvedeného dôvodu som podal opätovnú sťažnosť predsedovi Okresného súdu Bratislava I na prieťahy v konaní zo dňa 19.12.2013, na ktorú mi súd odpovedal oznámením, že predlžuje lehotu na vybavenie mojej žiadosti do 20.2.2014, pričom uvedené predĺženie lehoty nebolo zo strany OS Bratislava I dodržané, pretože do dňa podania tejto sťažnosti mi neprišlo vyrozumienie zo strany predsedníčky OS Bratislava I. ...

Nakoľko od podania návrhu v roku 2011 do dnešného dňa tento vyše 3-ročný súdny spor nebol právoplatne skončený, mám za to, že konaním Okresného súdu Bratislava I dochádza k prieťahom v konaní a práve z tohto dôvodu podávam túto sťažnosť, nakoľko bolo porušené moje právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a právo na verejné prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Sťažovateľ poukazuje na ustálenú judikatúru ústavného súdu pri posudzovaní, či v namietanom konaní došlo k zbytočným prieťahom v konaní, tiež argumentoval: *„Nejedná sa pritom o zložitú vec a účastníci tohto konania sú súčinní. Napriek tomu sa neviem domôcť môjho práva na súdne rozhodnutie vo veci. Vzhľadom na doterajšiu dĺžku trvania konania a aj skutočnosť, že konanie do dnešného dňa nebolo právoplatne skončené, domáham sa aj priznania primeraného finančného zadosťučinenia. Poukazujem na skutočnosť, že stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádzam pre dĺžku doterajšieho konania, ktoré stále nie je právoplatne skončené, má nepriaznivý vplyv na moju psychiku, pričom ako strana konania nemám reálnu možnosť ovplyvniť dĺžku prebiehajúceho konania, čo vo mne vyvoláva pocit bezmocnosti a to aj pri uplatňovaní mojich práv. V tejto súvislosti uvádzam, že v dôsledku enormného preťahovania predmetného súdneho sporu som musel zrušiť svoje živnostenské oprávnenie evidované na Okresnom úrade v Čadci - odbor živnostenský č. živnostenského registra: 502-8560 dňa 9.7.2013. Stalo sa tak z dôvodu mojej druhotnej platobnej neschopnosti a nemožnosti ďalšieho podnikania a to i v dôsledku toho, že mi za prerobené priestory nezaplatil odporca, čoho sa domáham v súdnom spore vedenom pred OS Bratislava I.“*

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Základné právo P. J... na prerokovanie bez zbytočných prieťahov podľa 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 25Cb/28/2011 porušené bolo.

Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva P. J... finančné zadostučinenie vo výške 5.000,- € ako náhradu nemajetkovej ujmy, ktoré je povinný zaplatiť porušovateľ do 2 mesiacov od právoplatnosti nálezů Ústavného súdu.

Porušovateľ je povinný zaplatiť sťažovateľovi náhradu trov konania pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia vo výške 340,90 €... na účet právneho zástupcu JUDr. Ladislava Ščuryho... do 2 mesiacov od právoplatnosti nálezů Ústavného súdu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Zo sťažnosti, ako aj z jej príloh a z predloženého súdneho spisu vyplýva, že sťažovateľ namietá porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jeho práva na prejednanie záležitosti

v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v namietanom konaní, ku ktorému malo dôjsť tým, že od podania návrhu na vydanie platobného rozkazu na zaplatenie sumy 5 500 € s príslušenstvom z titulu nákladov vynaložených sťažovateľom na rekonštrukciu nebytových priestorov, t. j. od 31. januára 2011 okresný súd neuskutočnil v jeho právnej veci okrem výzvy na vyjadrenie sa odporcu k podanému návrhu žiaden relevantný procesný úkon.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru má každý právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98).

Ústavný súd pripomína, že v konaní, v ktorom sa sťažovateľ domáha vyslovenia porušenia jeho v sťažnosti označených práv, považuje za prostriedok nápravy postupu všeobecného súdu, ktorý môže prispieť k urýchleniu konania, resp. odstráneniu nečinnosti súdu, sťažnosť na prietahy v konaní podľa § 62 ods. 1 a nasl. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“).

Účinnosť takého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými prietahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sudcoch“), ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných

prieťahov a ustanovuje za také prieťahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1, § 116 ods. 1 písm. b) zákona o sudcoch].

Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 21/99, I. ÚS 20/05), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prieťahy v konaní podľa § 62 ods. 1 a nasl. zákona o súdoch je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený nesprávnym postupom alebo svojou nečinnosťou. Ústavný súd preto o sťažnosti, ktorej predmetom je namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že účinne využil právne prostriedky podľa zákona o súdoch, alebo ak sa preukáže, že túto podmienku nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Zo sťažnosti, z jej príloh, ako aj zo súdneho spisu vyplýva, že okresnému súdu bola 23. decembra 2013 doručená sťažnosť sťažovateľa na prieťahy v namietanom konaní. Predsedníčka okresného súdu vo svojej odpovedi na sťažnosť na prieťahy v konaní sp. zn. Spr. 2364/2013 z 10. januára 2014 (doručenej právnenému zástupcovi sťažovateľa 28. februára 2014) uviedla:

«Z obsahu spisového materiálu namietanej veci vyplýva, že od začatia konania, to je dňa 31.01.2011, kedy bol okresnému súdu Bratislava I doručený návrh vo veci samej, boli vo veci vykonané nasledujúce procesné úkony súdu a účastníkov konania:

- Dňa 12.03.2012 súd vyzval odporcu na vyjadrenie sa k návrhu vo veci samej.*
- Dňa 06.12.2012 súd zaslal vyjadrenie odporcu navrhovateľovi na vyjadrenie.*
- Dňa 05.04.2013 bolo súdu doručené vyjadrenie navrhovateľa.*

S poukazom na časový odstup jednotlivých úkonov súdu vo veci konštatujem, že konanie namietanej veci je poznačené zbytočnými prieťahmi, a preto som Vašu sťažnosť zo dňa 19.12.2013 vyhodnotila ako dôvodnú.

Šetrením som zistila, že ku vzniku prieťahov došlo, z dôvodu nadmernej zaťaženia jej súdneho oddelenia „25Cb“, ako aj súdnych oddelení 25 Cbcud, 25 Cbd, 25 CbPv, 4 Cbi, v ktorých je rovnako zákonnou sudkyňou. Vysoký počet vecí v jednotlivých oddeleniach a potreba ich vybavovania v poradí, v akom boli podané na súd zákonnej sudkyňi, podľa jej vyjadrenia neumožnili bezprieťahový postup vo veci.

Z dôvodu zistených prieťahov som zákonnú sudkyňu spolu s vyšším súdnym úradníkom požiadala, aby vo veci pokračovali ďalej bez prieťahov. Priebeh konania budem priebežne sledovať až do jeho právoplatného skončenia a zabezpečím vykonanie potrebných opatrení na to, aby k vzniku nových prieťahov nedošlo.

Z vyjadrenia zákonnej sudkyne vyplýva, že vo veci je nariadený termín pojednávania dňa 27.06.2014 o 09.40 hod.»

Ústavný súd zastáva názor, že podanie sťažnosti predsedníčke okresného súdu 23. decembra 2013 (vybavenej 10. januára 2014) v takom krátkom čase pred podaním sťažnosti ústavnému súdu (28. februára 2014) sa javí byť iba formálnym úkonom, ktorému nemožno pripísať účinky, ktoré by inak taká sťažnosť mohla mať, ak by predsedníčka okresného súdu dostala primeranú (rozumnú) lehotu na prijatie opatrení proti zbytočným prieťahom vo veci samej (m. m. IV. ÚS 306/04, III. ÚS 78/05, IV. ÚS 194/05). V tejto súvislosti ústavný súd konštatuje, že sťažnosť bola podaná predčasne, a to v čase, keď ešte nebolo možné dospieť k záveru, že vyčerpanie právneho prostriedku, ktorý zákon sťažovateľovi na ochranu jej práv účinne poskytuje a na použitie ktorého je oprávnený podľa osobitných predpisov, by bolo bezúspešné a neprinieslo ním sledovaný cieľ, ani k záveru, že napriek jeho využitiu predseda okresného súdu primerane nereagoval a nevyužil príležitosť, aby sám urobil nápravu a odstránil protiprávny stav zapríčinený nečinnosťou okresného súdu.

Vzhľadom na to, že podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde nie je sťažnosť prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov, ústavný súd konštatuje, že sťažnosť je potrebné odmietnuť so zreteľom na nesplnenie tejto podmienky konania (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde) ako neprípustnú.

Pokiaľ sťažovateľ poukazuje na tú skutočnosť, že predsedníčka okresného súdu jeho sťažnosť na prieťahy v konaní z 19. februára 2013 nevybavila vôbec a sťažnosť z 19. decembra 2013 nevybavila v zákonom ustanovenej tridsaťdňovej lehote, ústavný súd

nie je kompetentný preskúmať v tomto smere postup všeobecných súdov. Z predloženého spisového materiálu, ako aj zo zistenia ústavného súdu vyplýva, že sťažnosť na prietahy v konaní z 19. februára 2013 nebola okresným súdom registrovaná ako doručená a predĺženie lehoty na vybavenie sťažnosti z 19. decembra 2013 bolo sťažovateľovi písomne oznámené listom sp. zn. Spr. 2364/2013 z 23. januára 2014. Upovedomenie o spôsobe vybavenia sťažnosti na prietahy v konaní bolo právnomu zástupcovi sťažovateľa doručené 28. februára 2014.

Ústavný súd v závere pripomína, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby po splnení všetkých zákonom predpísaných náležitostí sťažovateľ v tejto veci v prípade zotrvania na stanovisku, že postupom krajského súdu v nej dochádza k zbytočným prietahom, predložil ústavnému súdu novú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. mája 2014